

# UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetési árak a táblás szerint vételek fel.

II. évfolyam.

31. szám.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Szerda, április 9.

## Fásultság az országban

Annak a nagy fásultságnak, mely most országszerte megüli a lelkeket és kétségtelenül nagy segítségére volt a kormánynak, nem csak a parlamenti abszolútizmusból való undor az oka. Máskor is volt ilyen abszolútizmus, de nem sokáig tartott. Az első lépése úgy felingerelte a nemzetet, hogy hamarosan inát szegte a rémnek.

Most azonban könnyű dolga volt. Csak a parlamentben kellett harcot vívnia, — kint az országban nem volt kivel. Az ország népe egy másik ellenséggel küzdött: az étellel, melynek száz karja van, mint a mitológiai titánoknak és mind a százai egyszerre fojtogatja az embert. Mindnyájan vele csatázunk, mint rettenetes fenevaddal, bizony se erőnk, se kedvünk akkora patkányokkal vesződni, mint amekkorák Biharban teremnek.

Az embereket egyre növekedő gondok nyomják. A mindennapi élet egyéni korlátain alig tud túl jutni az érdeklődés. A gondolkodásnak, az érzéseknek, a testi és szellemi működésnek minden atomját lekötö a nagy probléma: miből élünk? Száz ember közül kilencvenkilencnek a gondolkodásában nagyobb helye van annak a kérdésnek, hogy miből teremse elő a házbért, mint annak, hogy ki a hazafi és ki a hazáruló.

Az egyes ember életében sokkal nagyobb izgalom az, hogy a tejben egyre kevesebb lesz a tej, mint az, hogy az ország házából kaszárnyát csináltak. Az bizony nem szép dolog, de az mégis csak nagyobb baj, ha a gyerekek ki van a lába a cipőből.

Oly keserves gondok nehezdednek az egyesek vállára, hogy a közélet és

a politika csak a gondtalan jóllakottak és a hivatásos politikusok kisebbségi pártjának tetszetős foglalkozás.

A többség figyelmét lekötö a megrágult élet nagy problémája és mivel egymagában nem tud ellene semmit tenni, elkieseredetten fordul el a közéletnek az ő számára érdektelen, mert rajta mit sem segítő tülekedéseitől.

Egyetlen politikai párt se vet számot ezzel a körülménnyel. Mindegyiket lekötö a maga baja, a saját belső életének a biztosítása. Nem veszik észre, hogy a választó, akit a maguk érdekének támogatására akarnak megnyerni, nem tud megélni. Nem látják, hogy az árák folytonos emelkedése sokkal jobban foglalkoztatja, mint akármelyik program. Mert ha látnák, ha elemezték volna minden okát az országos nembánomságnak, már rég kész volna az új program, mely a változott helyzethez alkalmazkodik.

A közömbösségből és fásultságból csak az tudja felrázni a közvéleményt, ami ezt a közönyt és fásultságot előidézte. Az a program, amely a megélhetést akarná megkönnyíteni.

Az a párt, mely az olcsó hus, olcsó tej, olcsó kenyér, olcsó lakás politikáját hirdetné, bizonyára sokkal nagyobb visszhangra találna, mint az, amely fakó ideológiával akarja sikra szólitani a tömeget.

Az emberek csak a maguk bajainak közelségébe látnak. Ebbe a közelségbe kell beleállni annak, aki föl akarja rázni a tömegeket letargiájukból s hitet akar kelteni egy új politikában.

A régi jelszavak, a régi fogalmak, a régi célok magukban már csak keveseket érdekelnek. Kiszáradt csigaházak, amiket eleven étellel kell megtölteni.

## Egy persiai misszionárius Debreczenben.

Rendkívül érdekes vendége van Debreczennek Daniel Márk György perzsa misszionárius személyében, ki most másodszer kereste fel városunkat, nagypénteken tartván első előadását a főiskola dísztermében, majd Debreczen nagy vidékén több helyen megfordulván, folyó hó 6-ra újra ide tért vissza s most itt tart 3—4 napon át nagy látogatottságnak örvendő, kivéncsi érdeklődéssel fogadott meettingeket.

A távol földről jövő vendég Oroszországon és Románián keresztül érkezett hazánkba, hol mielőtt Debreczenbe jött volna, egyebek közt Segesváron, Nagyszebenben és Kolozsvárott fordult meg. Egy kurd fiú, egy jó magyaros kinézésű perzsa fiatalember van a kíséretében. Babella Benjámin ez, aki már keresztyén szülőktől származott s kit mestere, Daniel misszionárius azért visz magával Londonba, hogy ott fölvétesse valamelyik teológiai intézetbe, s hazája számára bennszülött misszionáriust képeztesse belőle.

Debreczenben három előadást szándékozik tani Daniel ur, illetőleg akkor, mikor e sorokat írjuk, már mind a hármát meg is tartotta f. hó 6-án vasárnap, a főiskolai oratóriumban, beszélvén hatalmas nagy hallgatóság előtt «az evangélizációról Persiában és a törökök között». A beszédet, úgy, mint a régebben tartottakat is, Csiky Laós theol. akadémián tolmácsolta abszolút könnyedséggel és folyékonyssággal. Hétfőn délután a ref. felső lányiskolában «a nők életéről a mohamedánok és pogányok között», kedden délután pedig a főiskolai díszteremben «az életről a kurdok között» beszélt a vendég, ez utóbbi helyen Erdős Károly akad. magántanár volt a tolmácsa. Az érdekes misszionárius rengeteg nagy uttjára négy hónapi szabadságot kapott s Angolországig akar elmenni, mindenütt adományokat gyűjtve perzsiai gyülekezete s az általa alapított iskolák számára.

## A 'Bikszádi' Gyógy-ásványvíz természetes

vegyi alkotászeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonlószeretű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idej termésű savanyu borral vegyítve kellemes ital. Kapható mindenütt. Árjegyzéket kívánatra küld a „BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Vizvezetékek, Gyenes Antal, Miklós-utca 29 sz.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalnom.

Daniel ur vagy tizenkét nyelven beszél s mint a vele gyakrabban érintkezettektől halljuk, valami bámulatos nyelvtelenségnek látszik. Az európai nyelvek közül az angolt, a svédet, orosz, olaszt, görögöt és a németet beszél, s több keleti nyelvet: a törököt, arabot, szír persát, kurdot, örménynt.

Életrajzi főbb adatai a következők:

Daniel ur ezidőszerint 43 éves, 1870 épr. 1-én született Perzsiában. Tura-Dielon nevű városban. Atyja amerikai származású misszionárius volt a kur nasztronianusok között, anyja pedig keresztény vallású török nő. Tanulmányait szülőhelyén kezdte, majd északnyugati Perzsiában, az usrnjahj amerikai presbyterianus kolégiumban folytatta. Magasabb tanultsághoz pedig Londonban utazott, hol 3t éven át tanult. Elvégezvén tanulmányait, a kurdok közé ment Perzsiában misszionáriusnak, majd Amerikában közben pedig Afrikában működött. Tanárkodott is a chicagói egyetemen, hol a szír és török nyelveket tanította. De már több év óta általában Perzsiában munkálkodik, főként a mohamedánok között folytatva misszionáriusi tevékenységét. Hét éve, hogy megházasodott, elvehvén egy persa eredetű, Narges Pera nevű keresztény nőt s házasságukból két gyermekük van, a hatodik életévében járó Mák György és a fél éves Zsófia.

Úrsonjaj gyülekezete mintegy 1500 tagból áll s annak körében ő több iskolát alapított s éppen ezek fenntartatása végett indult el a mostani gyűjtő utjára.

Érdekes, amit beszél, hogy ő a maga misszionáriusi munkáját az északamerikai presbiteriánus egyház szolgálatában folytatja, de egyáltalán semmi fizetést nem kap, hanem szerzett magának egy szép darab szőlőt, ennek termését évről-évre megszedik, mazsolává aszalják ő maga és felesége, dobozokba rakják s az ezek árán bejött pénzből élnek.

Magyarország igen tetszik neki; megvan afelől győződve, hogy a magyarok Perzsiából szakadtak ki s a két nép: a magyar és a perzsa között nagyon sok rokonvonalat lát, főként arcban és terreiben.

**Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:**

Darabos-utca 7. sz.

## Bajok a levélszekrényvel.

Áruminták a postaládákban.

A közönség kényelmére az utcéken elhelyezett postaládák, illetve levélszekrényekkel ismét baj van. Ugyanis ezekbe a tisztán levelek számára készült szekrényekbe nagyobb terjedelmű nyomtatványokat és árumintákat is kezdenek újabbán bedobálni, ami azzal a nátrányjal jár a közönségre nézve, hogy az utána bedobott levelek gyakran egy hétig is ott hevernek a lönnakadt nagyobb terjedelmű leveleken, illetve csomagokon, melyek nagy terjedelműknél fogva megakadván, nem tudnak lehullani aza automatic nyitó és záródó ládából.

A ládákra kifüggesztett jelzőtáblákkal is baj van. Azt ugyanis az utcai suhancok szeretik leszedgetni. Ezekre a műzériákra akarja felhívni a nagyváradi postalgazgatóság a közönség figyelmét a következő hirdetéssel:

Utóbbi időkben ismét gyakori eset, hogy a város területén kitéggesztett levélgyűjtő szekrényekbe nagyobb terjedelmű nyomtatványok és terményt tartalmazó áruminta küldemények helyeztetnek el.

A város levelező közönsége érdekében kérem az egyes feleket és az üzleti köröket, hogy nyomtatványokat és árumintákat ne a kifüggesztett elvélgyűjtő szekrényekbe, hanem az egyes postahivataloknál a célra szolgáló levélangygyűjtő kosorakba helyezték el.

A szekrényekbe erőszakolt erre tárgyak ott fennakadnak, a szekrények nyílásait eldugaszolják, holott talán egyébként a szekrények üresek, vagy ha a nyílást szabadon is hagyják, terjedelműknél fogva bent a szekrény belsőfalazataiban akadnak meg s a rajjuk dobott leveleket fenntartják, úgy hogy a szekrények autoratikus kiürítése alkalmával az ily küldemények a rajtuk fekvő levélküldeményekkel együtt bennrekednek és csak a szekrények heti felülvizsgálása alkalmával kerülnek elő.

A nagyközönség a saját jól felfogott érdekeit védi, ha az ilyen visszaéléseket nem tűr és alkalmozottjait az ily helytelen eljárások következményeire figyelmezteti.

Ezt az alkalmat felhasználom arra is, hogy

a szekrények épségét és a szekrények kiürítéséről vonatkozó felsőtábláskák védelmét a közönség jóakaratu figyelmébe ajánlani, mert azokat egyes rakoncátlan egyének csupa rosszakaratból megrogálják, a felsőtábláskákat pedig lépten-nyomon a szekrényekről eltüntetik.

Ezekkel a visszaélésekkel szemben a posta és távirat igazgatóság teljesen védtelenül áll, ha csak a város közönsége jóakaratu támogatásával segítségére nem jön és saját érdekében közös akarattal rendet nem teremt.

A nagyközönségnek ezt az erélyes támogatását kéri a posta- és távirat igazgatóság.

Nagyvárad, 1313. április 4.

Siket. s. k., m. kir. postalgazgató.

## A háboru végnapjai.

Sukri basa mint döntő bíró.

A harctéren napok óta csönd van, mintha a csöndes megállapodás fegyverszünetet hozott volna létre a hadviselő felek közt, de a béke koránt sincs olyan közel, ahogy az utóbbi napokban hinni lehetett. Bulgária tényleg mérsékelte követelését Drinápoly elfoglalása óta, de szövetséges társai lehetetlen követelésekkel állanak elő.

Görögország délen, Szerbia kelet felől, Montenegró északon szeretne minél nagyobb darabot kihasítani Albánia területéből, bár annak idején belenyugodtak abba, hogy az albán kérdést maguk a hatalmak rendezzék. Bizonyos, hogy a szövetségesek újabb feltételei alapján sem jöhet létre a béke. A Balkán-államcskák egy szerűen felül akarják vizsgálni a hatalmak megállapodásait az albán határok kérdésében, ezt a követelést azonban a hatalmak semmiesetre sem fogják teljesíteni, mert valamennyien helyeslik monarchiánk és Oroszország azt az álláspontját, hogy csak egy életképes Albánia felülhet meg jövő hivatásának. A görögök, szerbek és montenegróiak folytathatják tehát a háborút Törökország ellen, de a harc igazában csak a hatalmak ellen irányulna. Törökország

## A csigahéj.

— Tegye vissza a helyére azt a kagylót, amit a doktor és ne közelítse a fülehez. Azt hiszi, hogy a tenger zugását hallgatja, pedig csak a saját vére hullánzása az. Tegye vissza. A mi kedves, nagy muzsikosunk, a kit most temettünk el, még élne, ha nem okozott volna neki olyan gyermekek örömet, hogy meghallgassa, mit beszél a kagyló szája. Igen, igen, Nerval az ön beteg. Ön azt állítja, hogy vértódlás okozta a halálát? En nem hiszem. Meg is mondom miért. De ne szóljon róla senkinek.

Szurdán este, a szerencsétlenség előestéjén Nervalnál ebédelt. Husz év óta minden szerdán este összegyűltek nála legbensőbb barátai. Ekkor történt meg először, hogy csak ketten voltak ott; a többieket valami járványos nátház, gutaütés, vagy egyéb betegség szólította el tőlünk. Ha az ember maga is túl van a hatvanadik éven, akkor ez a körülmény nem hat reá valami kellemesen. Önkéntelenül azt kérdeztük magunktól: Kin van a sor? A felelet szomorú és leverő. Az én barátom hallgató. Mindent elvettem, hogy egy kicsit felvidítam. Talán valami grúz hordott a szívében, azt siratta kesőn, hirtelen.

Bementünk a dolgozószobájába. A gyívti

zongorán egy megkezdett zenemű első lapjait látam.

— Min dolgozol Nerval?

Főlemelte az ujját és olyan hangon, mint csak egy szomorú próféta hirdetheti Istenét, azt felelte:

— Amphitrítén.

— Amphitríte! Végre! Hány éve, hogy elhanyagoltad?

— Amióta meggyertem a nagy díjat. Mindig vártam vele. Minél inkább megérik valamely mű, annál jobb. Egy egész élet reményét, álmaim akartam belekomponálni.

Azt hiszem, most itt az ideje.

— Szinfonikus zeneköltemény, ugy-e bár?

Meg vagy vele elégedve?

Nerval rám nézett.

— Nem. De legalább némiképen ráismerem saját eszméimre.

És a traga művészi modorban belekezdett az előjátékba. Majd meghallja doktor, valószínű csoda!

— Látod — mondta Nerval — és lefűtött néhány akkordot — idáig megjárja.

— Felébredtem szonoztam.

— Azon napon toltatta Nerval — ez az egész. A következő kérdés: el van hibézva. Érzem a tehetetlenségemet. Nem bírom tovább, úgy kellene komponálnom, ahogyan Phidias

teremtette a Parthenont. egyszerűen... Oh — kiáltozott hirtelen — ez kétségbeejtő.

— De lásd, mondtam neki, hiszen te egyike vagy a legnépszerűbb zenezeniknek, tehát.

— Tché, ha az is lennék, ez csak azt bizonyítja, hogy a többiek semmit sem tudnak. De a közepszerűségük legalább boldoggá teszük őket, mert kevéssel is beérik. Himnusz, dicsőség! Sokkal több fájdalomt okoznak, mint örömet!

— Jól tudod, hogy a felhők mindig a csúson halmozódnak fel!

— Hagyj fel hittelgéseiddel, mondta Nerval. Ezt az órét szenteljük a fájdalomnak.

E talányos szavak után levette a takarót a fonográfjáról. Azonnal megérttem.

— Gondolhatja doktor, hogy ez a fonográf nem játszott népszerű zenedarabokat. Egyszerűen beszélt.

— Igen, igen, kitalálta, szurdán este a nálottat hallgattuk.

Borzalmas volt az a réztöcsér tulvilági hangjával! Mert amit hallottunk, az nem volt a hangnak egyszerű fotográfija, az traga a hang volt, az eleven hang, amely éthangzik a hallottas farsóból, csontváz ajkáról, a megsemmisülésből.

A zenés zleült egy karosszékre, bénatosan

Már mindent odaadott, amit adhatott, a hatalmaknak sem kell tartaniok veszedelmes problémák felvetésétől, de a följegyes vérontáson kívül a hosszú harc gazdasági kimerítéssel fenyegetti a rakoncátlan szövetségeseket.

**Sukri basa mint döntő bíró.**

Szófiából jelentik: A külföldi sajtóban elterjedt tendenciózus és valótlan hírek megcáfolására, amelyek Sukri basa meghódolásáról szólnak, a főhadiszállás Sukri pasának következő kijelentését közli:

Március 25-én vezérkarommal a régi, Jidirin nevű erődben időztem. A keleti szektor csapatainak a városba történt benyomulása után elrendeltem az operációk beszüntetését és félórával később megjelent nálam Marselov bolgár ezredes, aki körülbelül egy óra hosszát időzött nálam. Ezután két bolgár gárdatiszt kíséretében felkerestem Vasov ezredest, aki az alsóvárosban volt. Bemutatkozás után egy félóraig maradtam ott, hogy azután Vasov ezredessel autonómián a hidhoz mentem, ahol Ivanov tábornokkal, a bolgár hadsereg parancsnokával találkoztam, aki még egy félóraig ott tartott. Ezután visszatértem lakásomra. Távolítottam megjelent lakásomon egy szerb őrnagy több szerb katonával, de ezeket nem is láttam.

**Bulgária békefeltételei.**

Szófiából jelentik: A «Mir» kormánylap a tegnapi diplomáciai demarsban komoly lépést tett a néhány napra létrejövő béke felé. Mindenesetre közeledik az az időpont, mikor a csendes megállapodás alapján tényleg beszüntetett ellenségeskedéseknek határozott megegyezés fog véget venni. A török-bolgár határvonal dolgában a lap azt írja, hogy a szövetségesek csak akkor fognak végérvényesen hozzájárulni a hatalmak által ajánlott határvonalhoz, mihelyt pontosan ismerik azokat a pontokat, amelyeket a határvonal érint. Ami a hadikárpótlást illeti, ha ebben is a pénzügyi kérdések tárgyalására hivatott párisi értekezlet fog tárgyalni, úgy a szövetségesek ezzel megelégednek és új feltételeket nem kötnek ki.

**Szabadságolják a bolgár felkelőket.**

Szófiából jelentik: A «Mir» jelentése szerint intézkedés történt arra nézve, hogy a népfelkelők szabadságoltassanak. A szabadságolás évfolyamok szerint történik.

**Szilista Romániához.**

Bukarestből jelentik: A nagyhatalmak és főleg a zosztrák-magyar monarchia barátságos tanácsára Bulgária elvileg beleegyezett abba, hogy Szilista Romániához csatoltassék. Míhelyt a bolgár-török békeszerződéssel kapcsolatos kérdések tisztázódnak, végleg létrejön a megegyezés Bulgária és Románia között.

**A porta kártérítést fizet.**

Londonból jelentik: A porta elvileg egyháztartozta, hogy a török hadifoglyok eltartásának költségeit megtéríti Bulgáriának.

**A bolgár-görög viszály.**

A Secolo-nak jelentik Szalonikból: A görögök és bolgárok között az ellenségeskedés napról-napra élesebb. A Vardar folyó mentén a bolgárok elsáncolták magukat és ágyúik a görög táborok felé vannak irányítva. Nigritában tíz előkelő görög polgárt meggyilkoltak bolgár katonák és mindazokban a helységekben, amelyekben görögök tartanak megszállva, sűrűn fordulnak elő véres összeütközések a bolgárok és görögök között.

**A flotta akcióba lépett.**

Bécsből jelentik: Az angol altengernagy, mint a montenegrói vizeken működő nemzetközi tüntető flottaraj rangban legidősebb parancsnoka e hónap 5-én a montenegrói kormányhoz Cattaróból keltezett táviratot intézett, melyben bejelenti és megindokolja a nemzetközi flottának a montenegrói vizeken való megjelenését. Egyidejűleg Montenegrótól megköveteli, hogy azonnal határozza el magát a nagyhatalmak óhajainak teljesítésére.

**Montenegró daczol Európával.**

Cetinjéből jelentik: Az Antivári előtt álló nemzetközi hajórajt parancsnokló angol tengernagy tegnap táviratot intézett a miniszterelnökhez, amelyben bejelenti a hajórajnak Antivári ele érkezését és azt kívánja, hogy Montenegró engedelmessékedjen a hatalmak követeléseinek. A miniszterelnök ma reggel elküldött válaszában sajnálatát fejezte ki afelől, hogy Montenegró vizeiben nemzetközi flotta gyűlkezett avégből, hogy Montenegrót arra kényszerítse, hogy szüntesse be Skutari ostromát és az ellenségeskedéseket a jövendőbeli Al-

bánja területén. Montenegró már az április 2-án a hatalmakhoz intézett egygyékében kifejtette álláspontját. Megismétli ezt a tenger nagy előtt és megjegyzi, hogy dacára a flotta jelenlétéből folyó pressziónak, Montenegró nem térhet el a szövetségesek és Törökország háborújából övetkező hadi állapot követelményeitől, amint a hatalmak sem változtathatják meg a háború kitörésekor proklamált semlegeségüket. Azon elv a nemzetközi flottának a montenegrói vizeken való megjelenése által Montenegró kárára sérelmet szenvedett.

**A flotta-tüntetés.**

Berlinből jelentik: A hatalmak közt diplomáciai uton tárgyalások folynak arra nézve, hogy a flota-tüntetést kiterjesszék az albániai kikötőkre, mert a mostani demonstráció nem érhet célt, ha a szerb segédcapatok Medun és Durazzón át mehetnek Skutari felé.

**Szerbia válasza.**

Belgrádból jelentik: Ma fog válaszolni a szerb kormány a nagyhatalmaknak arra a felszólítására, hogy a szerb segédcapatok hagyják abba Skutari ostromát és a kormány írtesse ki Albániát. A válasz bizonytalan tagadó lesz. Pasics miniszterelnök nyíltan mondta párhívveinek, hogy a szerb csapatokat csak Skutari bevétele után fogják visszarendelni és Albánia kiűritéséről nem lehet szó addig, míg a béke létre nem jött és a hatalmak a Balkán-szövetség egyetértésével nem rendezték Albánia jövőjét.

**Modern és a legjobb**  
**VILLAMOS**  
**berendezések**  
 rendelje meg  
**Földvári-nál**  
 üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.  
**Tanuló felvétetik.**

**!! Olcsó hirdetések !!**

hallgatta, mit beszélnek elhunyt társaink sírjaink mélyéből.

— Ah, Nerval, a tudomány mégis van jó oldala. A csodának szüntelen forrása ez.

— Minden bizonytalan. Idővel a messzelétők tökéletesebbek lesznek és a csillagoknak száma hasonlóképen megnövekszik. A tudománynak van jó oldala, de a mi számunkra még igen ifjú. Csak a mi szellemünk örökösünk látják majd igazi hasznát. Mert az új találmányok segítségével alaposan szemügyre vehetik a mi századunkat és hallhatják a zajt, amit a mai nemzedék ütött. Ki élvezheti közzünk Eurippides Athenes-ét, ki hallhatja most Sappho hangját?

Gépiesen dobált egyik kezéből a másikkal egy óriási kagylót.

Azt hittem, hogy ez a tudományos téma szórakoztató fogja és folytattam:

— Nem kell kétségbeesned. A természet néha megelőzi a tudományt, sőt ez igen gyakran csupán utánozza a természetet. Vegyük a fényképezést. A múzeumban minden ember látta valami antediluvius óslényeket, talán a brontosaurusnak a képét. — a földön világosan és tisztán látható az állat lenyomatá. Micsoda történelmi pillanatfelvétel!

Nerval a fülehez tartotta a kagylót.  
 — Milyen szép ez a zugs, mondta.

Emlékeztem arra a helyre, ahol találtam... egy szigeten, Salerno közelében... Nagyon szép, a nap egészen kiszitta a szímet.

Megragadtam az alkalmat.  
 — Azt mondják, hogy a haladók szemgolyója megőrzi azt a képet, amit utóljára látott. Hétha ez a csigahéj is megtartott valamilyen hangot: esetleg egy tengerfenéki állat halálkiáltását? És ha fonográf módjára vizsgálhatnánk e hangokat rózsaszínű szájával? Talán megérted belőle a tenger habjainak örökös süttogását.

Nerval fölegyenesedett. Parancsoló kézzel intett, hogy hallgassak. Szemei féltelmesen kitagultak. Halántékához szorította a kagylót és hallgatta annak titkait, mintha dejes álom hatása alatt állana.

Ismételt kérésre ideadta a kagylót. — Eleinte nem hallottam egyebet, mint a habok zugsát, aztán egyszerre nem tudom miért, — éreztem, szinte láttam, hogy a tenger nagyon kék és nagyon mély. Aztán hirtelen tulvilági asszonyok éneke hallatszott, vadul és kéjesen, mintha egy tébolyult istennő énekelne... Igen, így volt, doktor. Mintha gályához kötöttek volna s onnét kellene hallgatnom e bűvös, csébitő éneket.

Tovább hallgattam.  
 A tenger hangjai visszahúzódtak a kagyló

mélyébe. Ez a jelenett percről-percre szabályos időközökben ismétlődött, akérsak a fonográf hangja, szünet nélkül, egyforma erővel.

Nerval kitépte kezemből a bűvös kagylót és a zongorához rohant vele.

Sokéig próbálgatta megrögzíteni ezt az isteni zajt.

Réggeli két óraker abbahagyta.  
 A szoba tele volt összefirkált és szétépett papíriapokkal.

— Látod, látod, — mondta, — még diktálás után sem vagyok képes ezt a kardalt megkomponálni!

Visszaült karosszékebe és minden tiltakozásom dacára tovább figyelte a végzetes hangokra.

Négy óra felé remegni kezdett. Könyörgtem, hogy feküdjék le. Lehajította a fejét, zator. A kagyló ezer darabokra lörve esett le melléje.

— Hiszi-e, hogy vannak hallható mérgek is? Annyi vannak halálos italok és mérges illatok? A szerdai jelenet óta rosszul érzem magam. Most rajtam van a sor... Szegény Nerval! Őn azt állítja, hogy vértódlás miatt halt meg? Nem azért, mert hallgatta a szíriének dalát?

Mit nevet ön, doktor...  
**V. Saint-Vincent.**

# Színház.

## Heti műsor:

Kedd: Romeó és Julia. Dráma. Désy Alfréd fellépte. A) bérlet.  
Szerda délután: Tanitónó. Színmű. Ifjúsági előadás. Bérletszünet.  
Szerda este: Első és második. Színmű B) bérlet.  
Csütörtök: Tosca. Dráma. Désy Alfréd fellépte. C) bérlet.  
Péntek: Zsába. Bohózat. Désy Alfréd fellépte. A) bérlet.  
Szombat: Czigányprimás. Operett. Ujdonság. Bérletszünet.  
Vasárnap délután: Lili. Operette. Mérsékelt helyárakkal. Bérletszünet.  
Vasárnap este: Czigányprimás. Operett. Kis bérlet.

## SZÍNHÁZI HIREK.

**Haller Irma bucsufellépte.** Tegnap este lépett fel utóljára a debreczeni színházban Haller Irma, a kítűnő primadonna a varázskerítő című operettben. Sok tapsot kapott s még a nyílt színen is megtapsolták. Több énekszámát megismételték.

**Műsorváltozás.** Kassay Károly betegsége miatt a heti műsor a következőképpen változott: Szerdán délután ifjúsági előadásban a Tanitónó helyett a Dolovai nábob leánya, csütörtökön Tosca helyett Első és második, színmű, pénteken Désy Alfréd felléptével Zsába, Bohózat. Szombaton bérletszünetben a Czigányprimás. Vasárnap délután: Leányvásár, operett. Este: Ciprimás.

**Ifjúsági és népelőadás.** Szerdán délután 3 órákor rendkívül mérsékelt helyárakkal nép- és ifjúsági előadást rendez az igazgatóság. Ezúttal színe kerül a «Dolovai nábob leánya.» A helyárak a következőleg vannak megállapítva: Páholyülés, támlásszék, erkélyülés 70 fillér, dík- és állóhely 30 fillér, karzat 20 fillér. Jegyek már ma válthatók.

**Désy Alfréd fellépte** holnap, szerdán lesz a «Romeó és Julia» tragédiában, amelyben Désy és Halasi Mariska játsszák a címszerepet.

**Az első és második** nagyhatású színmű kerü! szerdán B) bérletben színe. Tekintve, hogy a premier rendkívüli sikert aratott, az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

**A Czigányprimás** próbái serényen folynak. A személyzet minden idejét elfoglalja az operett betanulása, minden egyes szereplő nagy ambícióval törekszik, hogy az operett nálunk is oly nagy sikert arasson, mint az ország többi színházában. A főszereplők Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Kassay Károly, Falussy I., L. Farkas Pál, Komros Ferencz stb. lesznek. A bemutató előadás folyó hó 12-én lesz bérletszünetben.

## „APOLLO“ mozgó színház

Piac- és Miklós-a. sarok. Igazgató: Deési Alfréd. Polytonos bemenet. Telefon 762.

Az országban itt először!

### Máter Dolorosa.

dráma 3 felvonásban.

Az ikrek, vigjáték. 1 felv.

Uzsorás, életkép 1 felv.

Ágoston és az indiánok, bohózat.

Bunke lovagol, humoros.

Tánger, természeti kép.

Kétórás műsor.

Rendes helyárak.

# Színházban.

(Személyek: Én és Ó. Színhely: — amint sejtetni tesznek — a színház nézőtere. Idő: jelenkor, egy délutáni előadás kezdete előtt. A nézőtérben halvány, szemrontó világosság dereng. Az üres padosok után ásitóznak. A karzatról lebdobogás és olyanféle csattanás hallatszik, mint mikor egy művetelen, durva kéz valakinek nagy lendülettel a szájára tapad. A páholyokból néha csuklások, a színpadról pedig — a vasfüggönyön keresztül — elfojtott zokogás hallik. Lány, sötét vöröslő rózsaszín hangulat. Baloldal 7. sor 2-be ülök Én, 6. sor 3-ba Ó. A vasfüggöny hirdetéseit már mindketten keresztül olvastuk, sőt azt is kiválasztottuk, hogy hova mennénk, ha pénzünk volna.)

Én: Hát hiszi, hát hiszi?

Ó (megtorsten): Híszem, híszem, csak azt nem tudom, hogy mit?

Én: Jé, még ezt sem tudja? Hát, hogy mosi, nemsokára még ebben az évben, míg mi itt ülünk, a «Kornevillei harangok»-at adják.

Ó: Nekünk adják a harangokat? Aztán beveszik azt a «zaciba»?

Én: Oh, oh, barom, országos barom. Azt fogják játszani, vagyis adni, de nem, nekünk adni!

Ó: Mánna? «Kornevillei harangokat» játszani? Hahahaha! Ez jó! jó! Nagyon jó! Brühühühüü...

Én (elhülve): Hát tán maga jobban tudja? Tán nem azt fogják játszani? Háhn?

Ó: Persze hogy nem! Híszem mána a «Dolovai nábob leánya» van műsoron!

Én: Hihhi!.. nem rossz! Nagyon jó! Hát ez akkor mi? (Ujságot veszek elő és mutatom.) Színházi iroda közleményei: Vasárnap délután «Kornevillei harangok.» (Diadalittasan.) Mi? Hát ez mi?

Ó (hítyrálva): Semmi. Ez az igaz. (Ujságot vesze elő és mutatja.) Színházi iroda közleményei: Vasárnap délután: «Dolovai nábob leánya.» (Diadallal.) Háhn? Nos, mit mondtam?

Én (csöndesen haldokolva): Szinlapot....., szinlapot.. szinlapot... (Szinlapokat hoznak. Atveszem őket Olvasom.)

Én: Vasárnap délután fél 4 órai stb. (diadallal) «Kornevillei harangok».

Ó: Nem igaz! (Bömböl.) Szin-lapot! pot! la-pot!

(Hozzák, átveszi, olvassa.)

Ó: Vasárnap délután stb. (diadallal!) «Dolovai nábob leánya.» Na, ugye, mondtam?

Én (mereven): Nem igaz, nem igaz, hazudsz. Hazudik a színház, mindenki. Mánna?

Ó (bögve): Nohát, fogadjunk, Dolovai... «Kornevillei harangokat»..

Én (közbeváágok): Fogadjunk, fogadjunk! Korne... korne...

Én és Ó: Fogadjunk! (Fogadtunk.)

(Eközben lassan felhúzódik a függöny, mereven figyelünk, nézünk. Függöny szét, előtűnik a színpad a «Falurossz»-val. Megdörmögve nézünk egymásra, aztán csöndesen kijutunk a világból.)

(A fönt elmondottak «közkívénatra» minden esti és délutáni előadás alkalmával megismétlődnek.)

S.p.

# A közgyűlés előkészítése.

## Teljes tanácsülés.

Debreczen város tanácsa a mai napon teljes ülést tartott, melyen a közgyűlés előkészítő ügyeket látták el határozatokkal, illetve előkészítésekkel a közgyűlés számára. A városi tanács teljes ülésén Domahidy Elemér főispán elnökölt. Legfontosabb tárgya volt a tanács mai tárgyalásainak a színház ügyében hozandó határozat, melyről hosszú vita után kimondották, hogy Beöthy javaslatának elfogadását nem javasolják a közgyűlésnek. Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Domahidy Elemér főispán mint elnök fél 10 órákor megnyitja az ülést.

Rostás István főkapitány bejelenti, hogy a rendőrségi központ ügyét csak holnap délelőtt lehet tárgyalni, miután abból még valami fontos tényező hiányzik. A tanács ezt tudomásul is veszi.

Ezután több folyó ügyet láttak el javaslatokkal, melynek megtörténte után a színházkérdés tárgyalására került a sor.

K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok mint előadó azt a javaslatot terjesztette elő, hogy mondja ki a tanács, hogy a színház átalakításába és az aréna fölépítésébe, miután az óriási anyagi áldozatokkal jár, melyre semmi fedezet nincs, csak a pótdadó, nem mehet bele, különben is nagyon kétséges a színház átalakítása, kész lehet-e október 15-re, valamint az sem bizonyos, hogy az aréna eredményesen fönnállhat-e? Javasolja tehát, hogy a színházat május hó 30-ikától kezdve pályázatra írják ki.

Domahidy Elemér főispán: Nem Beöthy Lászlóról van itt szó, hanem a város tekintélyéről; arról, hogy egy olyan színhéza legyen a városnak, amely kulturhivatásának meg tudjon felelni. Már 10 év óta, mikor még Oláh Károly volt a színházigazgató, szó volt a színház rendezéséről. Azóta csaknem mindig napirenden volt ez az ügy, amelynek rendezése immár égetően szükséges. Ebbe a színházba, ha kap is a város színházigazgatót, kérdés, tud-e olyat kapni, aki a saját megélhetése mellett a kulturai és művészi nivót meg tudja őrizni. És különben is má, amikor minden halad, mikor iskolákat, bérházakat, állomást, egyetemet és meggyeházat, csatornázást, vízvezetékét stb.-t épít a város, amikor mindenütt fokozottabbak az igények, nem lehet egyedül csak a színházat régi állapotában meghagyni. Hiszen 50 évvel ezelőtt megfelelt a színház ügy, ahogy állott, sőt első volt az országban, de ma már nem képes az igényeket kielégíteni. Az aréna fölépítése is teljesen indokolt, mert már évek óta fönnáll a terv egy, a mostani színház mellett még egy más színház felépítésére, már pedig ha ez kész és úgy lesz felépítve, ahogy szó volt róla, akkor meg van oldva a kérdés, mert egyszerre két helyen is lehet előadásokat tartani. Tekintetbe kell venni ezenkívül a tanácsnak azt is, hogy a város intelligens publikumának 30-40 százaléka a Beöthy ajánlatának elfogadása mellett foglal állást, az 500 ezer koronát pedig nem tartja olyan óriási áldozatnak a városra nézve, mikor ilyen fontos kulturintézményről van szó. Javasolja, hogy a jog- és pénzügyi bizottságnak határozatát terjesszék elő jövőhagyás végett a közgyűlésen.

Kovács József polgármester fél, hogy az átalakítási munkálatok nem lesznek készen télre. Ezenkívül rengeteg olyan dolog van még, amely előbbvaló a színháznál és amely ennek dacára már régen megvalósításra vár. S különben is már ép a Bika-színház, amely elődézze, illetve megoldja ezt a válséget. A tanácsnak javaslatához járul.

Rostás István főkapitány a főispán indítványát fogadja el. A színházat feltétlenül állandósítani kell. Az átalakítások pedig közbiztonság szempontjából is mulhatatlanul szükségesek.

Körner Adolf főjegyző jövének tartja a Beöthy színházát, de az aldozat nagy K. Tóth Mihály javaslatát fogadja el.

Vargha Elemér dr. tanácsnok a főispán javaslata mellett foglal állást, Beöthy ajánlatának elfogadása művészeti szempontból nagyjelentőségű, a színház átalakítása pedig égetően kell.

Magoss György dr. főügyész a kulturatanácsnok ajánlatát fogadja el azzal a változtatással, hogy a színház átalakítását hajtsák végre, de arortizációját a színházgátnak kell fizetni. Az aréna felépítését azonban ő is mellőzendőnek tartja, miután az még sehol sem sikerült.

Még többen hozzászóltak a kérdéshez, — végre is a nők szavazás alá bocsátotta a kérdést, mikor is hatál három ellenében a kulturatanácsnok javaslatát fogadták el, a főügyész által tett indítvány befoglalásával.

Az ülést holnap folytatják.

## HIREK.

**Közg. bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta a rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. Az ülésen a bizottság elé tartozó ügyeket intézték el. A havi jelentések szerint a közigazgatás ügyenete rendes volt, a köz- és állategészségügyi állapotok kedvezőek voltak. A kir. pénzügyigazgató a befolyt közadók adók és kincstári illetékek összegét terjesztette elő jelentésében.

**Értesítés.** A keresk. és iparkamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy a keresk. miniszter visszavonta azon engedélyét, mely szerint az egyes állomásokon kirakott áruk vasárnapon is elfuvarozhatók legyenek. A rendelkezés oka az, hogy a kir. államvasutak igazgatóságának jelentése szerint vonalain a cukorrépa szállítás már megszűnt és a leadási árak forgalma most már egyenletesebb lévén, megszűnt a szüksége annak, hogy egyes állomásokról a kirakott áruk vasárnapokon is elfuvaroztassanak.

**Új terv az aréna-építésre.** A városi tanács mai ülésén bejelentette Domahidy Elemér főispán, hogy az aréna felépítésére újabb terv merült fel. Eszerint a Bika-építő r. t. építené fel az arénát. Beöthy és a társaság között e kérdésre vonatkozóan folynak is a tárgyalások. Ennek eredményéről azonban eddig még semmiféle pozitív értesülés nincs.

**Tűzeset Kabán.** Kaba községben tegnap este 8 órakor kigyulladt Singer Armand háza, melynek tetje leégett. Szerencsé, hogy a tűzoltók hamar megjelentek s így a tűz továbbterjedését meggátolták. A kár értéke 500—600 koronára tehető, mely biztosítás révén megtérül. A tűzkeletkezésének okát nem tudják.

**Sorozás a vidéken.** Debreczenben a f. évi fősorozás befejeztetvén, most a vidéken fogják azt megejteni. Kabán folyó hó 10-én kezdődik és 15-ig tart. A sorozó bizottság elnöke Kovács Gyula alispán lesz.

**Talált tárgyak elárverezése.** Az 1911-évből a főkapitányság közigazgatási ügyosztályához beszolgáltatott arra talált tárgyak és értékeknek, melyeknek tulajdonosai a mai napig nem jelentkeztek, mint gazdátlan tárgyaknak a városi szegényalap javára leendő elárverezését a rendőrfőkapitányság elrendelte s az árverés határidejéül 1913. évi április hó 22. napjának délután 5 óráját, helyének pedig a közigazgatási ügyosztály Szent Anna-utca 3. sz. alatti (emelet, 18. ajtó) helyiségét tűzte ki.

**Életunt ember.** A hajduhadházi községi előjáróság telefonon jelentette a debreczeni kir. ügyészségnek, hogy Kerekes László ottani földműves ma délelőtt felakasztotta magát s mire észrevették, már meghalt. Minthogy a megéjtett vizsgálat igazolta, hogy bűncselekmény senkit sem terhel, így a temetési engedélyt az ügyészség megadta.

**Eltörte a lábat.** Miske Antal asztalos segéd, aki Dorsch Hugó asztalos gyártulajdonosnál van alkalmazva, a városi új bérház berendezési munkálatain dolgozván, tegnap délután 4 órájában amint egy ajtót akart feltenni, az ajtó elé helyezett légfűtési fűtőtest érintésre felborult és Miske Antalnak a bal a fej-ső lábcsarját eltörte. Sérülésével a kórházba szállították.

**Elveszett opálkőves lü.** N. L. városi hivatalnok pnaaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki március hó 31-én vagy e hó 1-én a városháztól a lakásáig terjedő utvonalon egy dr. 80 korona értékű tűzopálkőves, babszem alakú nyakkendőjét megtalálta és azt a hatósághoz nem szolgáltatta be.

**Tolvaj járt a házban.** Fazekas Róza Piac-utca 71. szám alatt szolgáló cselédnek, amíg a konyhából a szobába bement, a szekrényben volt pénztárcájából ismeretlen tettes 20 korona készpénzét ellopta. A feljelentést a rendőrségnél megtette.

**A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piac-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.**

# Rirabolnak

egy nagyváradi földbirtokost.  
Elvitték az összes ezüstneműt.

Vasárnap éjjel vakmerő betörés történt Nagyváradon. Kővér Andor földbirtokos szombaton elutazott Nagyváradról a feleségével együtt, lakását egy 15 éves cselédleányra bízta, aki este nyolc órakor a lakást jól bezárta. Így tette vasárnap is és a leány nyugodtan tért aludni. Midőn reggel felkelt és az ebédlőbe ment, rémülve látta, hogy a szekrények fel vannak törve s az összes ezüstneműek hiányzanak.

A leány ijedtében lezaladt az utcára s ott beszéfte el az ismerősöknek, hogy az éjjel betörők jártak gazdája lakásán.

Csakhamar értesíteték a rendőrséget is, ahonnan Jánossy Gyula főkapitányhelyettes a rendőrfelügyelővel és két detektívvel a helyszínen megjelenve, azonnal észrevették, hogy a villamos csengő vezetéke ketté van metszve. Azt is megállapították, hogy a betörők a szomszédos üres telek kerítésén keresztül jutottak az udvarra s a villamos csengő vezetékét elvágva, álkulccsal felnyitották az előszobát és onnan az ebédlőbe mentek.

A nagy szekrény fiókját felfeszítették és onnan több, mint háromezer korona értékű ezüst készletet loptak el, melyet egy vörös damaszt abroszba tettek és a fogasról levették a kapukulcsot és a kapun mentek ki.

A cseléd semmiféle zajt nem hallott. A betörők a bezárt szomszéd szobába nem hatoltak be, pedig a Wertheim-szekrény ott áll.

A rendőrség nyomozása eddig eredményre nem vezetett. Azt hiszi azonban, hogy egy betörőbanda keze működött Kővér Andor lakásán, akik tudomással bírtak arról, hogy a házigazda elutazott hazuról.

A nagyváradi rendőrségtől ma távirat érkezett Debreczenbe, amelyben a nyomozás elrendelését kéri, amit az itteni rendőrség azonnal meg is tett. Az ideérkezett távirat szerint a betörők elloptak:

Egy 10—15 cm. átmérőjű fekete kávéscsészét, egy kis kancsót, egy négy lábú fedeles kis cukortartót, nyomott K. J. monogrammal, egy 10—12 cm. magas nehéz vert ezüst perselyt, egy 60 cm. átmérőjű, kerek tálca, egy kis ezüst csengőt, egy körülbélül 30 cm. széles és hosszú ezüst tálca, „Emléki” felirással egy 30 cm. hosszú ezüst tálca két fülel, egy két füles 27 cm. átmérőjű, ezüst kenyértartót, mindegyiken irott N. J. monogram, egy ecet-olajtartót, közepén ezüst rud, annak végén karika, irott N. J. monogrammal, 12 darab ezüst, francia villát, 12 ezüst kést, V. J. monogrammal, 12 darab ezüst kávéscsészét, 6 darab különböző régi ezüst kanalat, 12 darab villát, 1 darab sima, ezüst cukortartót, egy kerek, két füles porcukor tartót ezüstből, benne ezüst szűrő kanál, mindegyiken irott V. J. monogram, esetleg K. J. vagy K. A. monogram.

A rendőrség elrendelte a nyomozást, valószínű azonban, hogy a betörők másfeté szállították az elloptott ezüstneműeket.

**UJ DEBRECZEN**

**Május 1-én**

új előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tíz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

# Agyonlőtte a vejét.

## Gyilkosság önvédelemből.

Miskolczi tudósítónk írja. Mészáros Pál, a gr. Péchy-féle uradalom erdőkerülője, egy közbecsülesen, jóra való ember agyonlőtte saját vejét önvédelemből. Az önvédelem annyira nyilvánvaló, hogy a kir. ügyész, aki a helyszínen vizsgálatot tartott, Mészáros Pált le sem tartóztatta.

Az önvédelemből elkövetett gyilkosságnak rendkívül érdekes részletei a következők:

Mészáros Pál a gróf Péchy-család kácsi uradalmában hosszú évek óta teljesítette az erdőkerülői teendőket. A község minden lakója, mint nyugodt, jóindulatu embert ismerte.

Mészáros Pál néhány évvel ezelőtt fejhez adta a teányát Vizi Gábor gazda emberhez. A fiatalok a szülői házban laktak.

A rabiátus Vizi Gábor örökösen veszekedett családjával. Áldott állapotban levő feleségét a mult hetekben verte össze, úgy hogy Budapestre kellett szállítani, ahol sürgős műtétrel távolították el magzatát.

Az operáció után hazatért az asszony. Néhány napig békességben hagyta az ura, de csakhamar újra összeveszett vele és megverte. Hatósági beavatkozásra nem került a sor, bár nem egyszer előfordult, hogy a dühöngő ember elől az egész család futva menekült a községi bírósághoz.

A mult héten azután végzetes fordulat állott be. Mészáros Pál szombaton reggel az istállóban foglalatzkodott, mikor beállított az istállóba veje, Vizi Gábor, holtrészegen, az egyik kezében pipával, a másik kezében élesre fent késsel.

Mikor Mészáros Pál meglátta, hogy veje feléje tart, rászólt:

— Ne közeledj hozzám, mert istenucsce leszel!

— Hamarabb leszurlak én téged, vén gazember! — kiálltatta Vizi Gábor vérben forgó szemekkel és magasra emelt késsel ropant apósa felé, hogy keresztülzurja. A halálra rémült uradalmi kerülő kézbe fogta vadászfegyverét, felemelte és egyetlen lövést tett Vizi Gáborra. A fegyver erős sörétre volt töltve és egy löveg Vizi Gábor szívébe hatolt, aki holtan rogyott össze, az élesre fent kést kezében szorongatva.

Mészáros Pál tettének végrehajtása után önként jelentkezett a bírónál.

A csendőrkirendeltség azonnal bejelentette az esetet a miskolczi kir. ügyészségnek. A kir. ügyész kihallgatta Mészáros Pált, majd a családtagokat és a szomszédokat is és mután kétségtelen meggyőződést szerzett, hogy az erdőkerülő kezébe az önvédelem adta a gyilkos fegyvert, Mészáros Pált nem is tartóztatta le, szabadon bocsájtotta.

Az agyonlőtt Vizi Gábor jellemzésére érdekes adatot közölt a kir. ügyész. A boncolásnál ugyanis az agyonlőtt embernek még az agyvelőjéből is pálinkaszag áradt. Kétségtelen, hogy tragédiájának előidézésében legfontosabb szerepet az alkohol játszotta.

# CSARNOK

## Egy szív története.

Regény.

Írta: F. H. Budnett.

23.

Ezen utóbbi szavakat egészen kiabrándultan mondta.

— Bizvást csodálhatod tovább is; nincs mit félned! — szólt Framleigh száraz hangon.

— Csakugyan előkelő hölgy.

Cicely fölnézett a bátyjára s kissé össze-

rezzent. A Gaston arca bosszuságot fejezett ki. Hát talán Gaston is ismeri ezt a leányt s tán csodálja is? Mit szólna ehhez a mama és Hilda? Leheteséges, hogy egy színésznő előkelő hölgy legyen?

Cicely ismerte az anyja nézeteit az ilyen dolgokra vonatkozólag; de amióta Gastonnál lakott, megtárgalt szemei előtt a látóköri s egyszer-másszor merészelt a nézetek más bírodalmába is szállani, — de nem nagyon megszire! — mint eddig.

— Ismered? — kérdezte ezután Cicely.

— Igen. Ismerem.

— És takaros leány? Mond, Gaston!

— Takaros! — ismétlé Framleigh. —

Nem tudom, mit értesz ezalatt. De azt hiszem, hogy csakugyan olyan leány, kit az asszonyok takarékosnak mondanának.

— És okos?

— A világ ugy véli!

— És te is azt hiszed?

— Igen. En is azt gondolom.

— Gaston, — folytatta Cicely vontatva habozva, némi hallgatás után, — mond, nagyon jól ismered? Csak nem szoktad meglátogatni?

Cicely nem tartotta a szép Dalrymple kisasszonyt fejtetlen csodálói közé.

Nemsokára megérkezte után meglátogatta Dalrymple-kat; de bizony nem igen jól érezte magát náluk. Mert ámbár a büszke Diana megadott neki minden tiszteletet, sőt kedveskedni is akart, de a Dalrymplek gazdag házában leírhatatlan, kellemetlen ünnepies hangulat volt.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős: a lapfőigazgató.

# Hajhullást,

## zsíros és sötét haját,

és kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenként 1-2-szer megmosunk a haját és fejbőrt

fekete fej

jegyű

ibolya-

sampunnal

és öblítve



fekete fej jegyű

Kátrány-sampunnal.

A tej korpamentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik!

Az a siker, a melyet a mindentütt ismert és kedvelt fekete fej jegyű kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utászatos hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védőjegyre. — Fekete fej jegyű kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utászatosok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozás helyett kihullást idéznek elő.

Sampun a fekete fejjel eredeti csomagolás-kádban 30 filléért kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faiszl Péter, Budapest, VI., Mészáros-utca 12.

a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúró címét vagy 240 K előzetes befizetés ellenében bérmentesen küldenek 8 csomagcsokrot. Utárréteget való küldésnél 35 fillérről több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.



## Egy okos fej

elszajlitja azaz vívmányokat, melyekből a tápszerkémia a haziaszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora á 2 f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra á 18 f. pesokoládé, tea, puding, tej, mártás és eréme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden helyi-keresletben, valamint drogériában. Vevők ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

## HASTAB-KONVAT-YEGERI-GÖZTÁRÁZÁSI R-T. FÜHRE

### Fiuméből Dalmeccziára és Olaszországba.

A turisták által elfogadott legbiztosabb és legényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmecczia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Cattarone és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzcsők közvetlen csatlakozásban kötelezőnek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan közlekednek. Ugyanízen Vencziában és Anconában az olasz vonatokat csatlakoztatják Roms, Népoly, Bari, Bándisi, Bologna, Firenze, Milánó felé stb. stb.

A gőzhajók minden iránylatonál, kivétel nélkül, kényelmes és kényelmes és kellemes utazást minden költségvetésnek felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Kátrány-sampun utasítójának, Budapest (VI., Vízvidéki-utca 12.) és annak összes magyarországi felárúrói.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

## HOLLANDI GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debrecen.

Alapított 1901-ben.

# HOROVITZ ZSIGMOND

## Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, fatragaszok,  
számlák, meghívók, név-  
jegyek és minden egyéb  
nyomdai munkák a leg-  
pontosabban készíttetnek.  
Szedőgép. Telefon 412.

## Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fönn tartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

**HA NINCS PÉNZE** és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

**VARRÓGÉP** Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

### Levelezés.

**IDŐSEBB NONEK** barátságát keresi középkorú uriember. Levél „Bizalom” címmel kiadóba küldendő.

**VIDÉKI URINŐ** megismerkedne debreczeni uriemberrel, kivel havonként néhányszor kellemesen elszórakozhatna. Levél: „Debrecenbe járok” címmel, kiadóhivatal által továbbítatik. (Válaszbélyeg csatolandó. Kiadó.)

**FIATAL HÖLGY** ismeretségét keresi független uriember, aki jelenleg magánhivatalnok. Házasság nincs kizárva Levél „Titoktartás” címmel a kiadóba.

615.  
1913. v. k. szám.

## Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak 1913 V 5297/2 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Első kőbányai pezsgő ipar társaság részére debreczeni lakostól 134 kor. tőke, ennek megítélt napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 56 kor. 56 fillér perköltség erejéig 1912 évi december hó 23-án bíróilag lefoglalt és 1170 koronára becsült zongora butorok és egyéb ingóságok 1913 évi április hó 24-én délelőtt 8 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Sas-utca 2 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913 évi március hó 28-án.

Oláh Géza,  
bírói kiküldött.

## Eladó úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

## EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK



## BENZIN- LOKOMOBIL

ALLÓ ÉS PEKVŐ RENDSZERŰ. TELJES JÓTÁLLÁSGAL. KEZVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRNYEGY INGYEN

## BENZ MAGYAR AUTOMOBIL- ÉS MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-  
UTCA 6. TELEFON: 168-70 ÉS 20-24.



## Legelőzőbb és legjobb hatású Hashajtó

**NEUSTEIN  
FÜLÖP  
CUKROZOTT  
HASHAJTÓ LABDÁCSAI**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrész től, a legjobb sikerrel használják a legtöbb bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

## Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tükör 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bementve.



**Óvás!** Utánzattól óvakodjunk hashajtó piluláit! tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz. - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihajlovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.



## MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt  
(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.  
Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

## MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

## MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen „mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés” készvény, csúsz és a megfázás egyéb következményeinek legismertebb népszerű.



Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozását és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

**MOLL A. gyógyszerész,**

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9  
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozatlan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.



„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.